

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Code oranje voor sociaal Europa

de Beer, P.T.

Published in:
Zeggenschap/Tijdschrift over Arbeidsverhoudingen

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):
de Beer, P. (2013). Code oranje voor sociaal Europa. Zeggenschap/Tijdschrift over Arbeidsverhoudingen, 24(3), 7.

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <http://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

Code oranje voor sociaal Europa

Volgens minister Asscher van SZW geldt voor Nederland 'code oranje' als het gaat om de gevolgen van de toenevende arbeidsmigratie binnen Europa, zo schreef hij in de Volkskrant van 17 augustus. Als op 1 januari 2014 de Nederlandse grens opengaat voor Roemenen en Bulgaren, dreigt de druk op de arbeidsmarkt, die al fors is opgelopen door de komst van meer dan honderdduizend Polen, nog verder toe te nemen. Zeker nu de werkloosheid in ons land tot ongekende hoogte oploopt, is het moeilijk te vertellen dat Oost-Europese arbeidskrachten massaal naar Nederland komen om hier te werken tegen arbeidsvoorwaarden die ver onder de Nederlandse norm liggen. Juist de werknemers met een relatief zwakke positie aan de onderkant van de arbeidsmarkt dreigen hiervan de dupe te worden. Maar misschien nog belangrijker is, dat deze ontwikkeling de bijl zet aan de wortel van ons stelsel van arbeidsverhoudingen. Als wettelijke regelingen, zoals het minimumloon, en CAO-bepalingen steeds meer worden ontweken of ontdoken door bedrijven die goedkope arbeidsmigranten inzetten, dan zullen bedrijven die zich netjes aan de Nederlandse arbeidsvoorwaarden houden in de concurrentiestrijd het loodje leggen. Daardoor wordt het ongereguleerde segment van de arbeidsmarkt steeds groter. We dreigen in een neer-

waartse spiraal terecht te komen, die uiteindelijk de ondergang van het Nederlandse stelsel van arbeidsverhoudingen kan betekenen.

Voorlopig is het gelukkig nog niet zo ver. Maar het lijkt beter nu in te grijpen en de ontwikkelingen proberen bij te sturen dan af te wachten tot de dijken van het poldermodel bezwijken.

Zoals Asscher zelf erkent, kan Nederland alleen weinig doen. Vrij verkeer van arbeidskrachten vormt nu eenmaal een van de fundamentele rechten in de EU. Hij wil zich daarom vooral richten op informatieuitwisseling tussen EU-lidstaten over fraude en malafide uitzendbureaus. Daar kun je moeilijk bezwaar tegen maken. Alleen is dit natuurlijk niet de kern van het probleem. Dat is dat er binnen de EU grote verschillen in welvaart bestaan die samengaan met een diepe kloof tussen de arbeidsvoorwaarden in de rijkere en de armere lidstaten. Zo lang die kloof bestaat, zal het voor velen in de armere landen lonen om hier te komen werken tegen arbeidsvoorwaarden die wij onacceptabel achten. Wie pleit voor een meer sociaal Europa, als tegenwicht tegen de financieel-economische dominantie in de huidige Unie, zou duidelijk moeten maken hoe de EU dit probleem kan aanpakken. Invoering van Europese minimumnormen, wordt dan al snel geroepen. Maar die kunnen nooit een vast

bedrag in euro's voor bijvoorbeeld een Europees minimumloon zijn. Want dat minimumloon zal ook voor de armere lidstaten betaalbaar moeten zijn en dus ver onder het Nederlandse minimumloon liggen. Dat zou juist een legitimering zijn om Bulgaren die door een Bulgaars bedrijf naar Nederland worden uitgezonden, tegen het (Europese) minimumloon te laten werken. Een relatief minimumloon dan, bijvoorbeeld 60% van het gemiddelde loon in een lidstaat? Maar dan blijft het Bulgaarse minimumloon ver achter bij het onze en wordt er feitelijk geen probleem opgelost. En dan zwijgen we nog van de zelfstandigen zonder personeel, voor wie in het geheel geen minimumloon geldt – ook in Nederland niet.

Zo bezien is het begrijpelijk, dat de partijen aan de uitersten van het politieke spectrum ervoor pleiten om de arbeidsmigratie binnen Europa aan banden te leggen. Maar daarmee nemen zij afstand van één van de grondbeginselen van de EU en daarmee van het Europese project zelf.

De voorstanders van verdere Europese eenwording staan voor de lastige vraag hoe zij een sociaal Europa willen vormgeven. Het feit dat zij op die vraag tot nog toe het antwoord schuldig blijven, geeft weinig hoop dat dit sociale Europa er ooit zal komen. Misschien een mooi onderwerp voor een volgende ingezonden stuk van Asscher?